

El teatre com a vehicle de conscienciació social

JORDI VERGÉS > TEXT I FOTOS

La fragilitat d'aquell públic tocava la fibra i canviava els papers: podien ser el públic, però també eren l'obra

La darrera tarda de juny d'enguany, mentre tothom s'afanyava sota la pluja, un afortunat grup de persones reunides al Centre Cívic Ter de Girona va compartir, durant una hora i mitja, un munt d'experiències que, de ben segur, recordaran durant molt de temps i amb un ampli somriure: al saló d'actes, una colla de joves de l'Institut Jaume Vicens Vives de Girona, amb naturalitat gens pretensiosa, van oferir als presents una obra de teatre fruit de la seva invenció, del seu afany per crear una cosa diferent.

L'obra se centra en la gent sense sostre, la crisi econòmica i els seus efectes sobre el jovent, sobretot pel que fa a la idea d'independitzar-se. Tanmateix, va més enllà i ens retrata a tots. Sense parafernàlies, decorats ni maquillatge, vestits de carrer, els actors

i les actrius van pujar a escena i, en vint-i-cinc minuts, van representar la realitat social més punyent i immediata. Estaríem parlant d'un esdeveniment cultural amb bona acollida com n'hi pot haver molts, si no fos perquè el públic que hi assistia era ben peculiar: gent que viu, menja i dorm al carrer, al centre d'acollida de La Sopa, o allà on pot; els maliciosament anomenats *invisibles*. Era un públic de pobres i marginals, convidats d'excepció per posar-hi veu pròpia. L'espectacle avançava amb molta gosadia, doblgant la línia fina que ens separa de la desemparança i de les nits a la intempèrie.

Es feia difícil reprimir el goig veient aquelles persones, en el seu infortuni, tan relaxats, assentint, rient a estones. Aplaudien que aquells joves es fessin ressò de l'oblit implacable que, a cada moment de la seva

S'havien trobat dues marginacions: la que pateix la gent que viu al carrer i la que pateixen els joves

>> *El grup 27 Negre, format per nois i noies de l'IES Vicens Vives, representant l'obra del mateix títol a la Rambla de Girona.*

vida, pateix qui ho ha perdut tot. Va quedar ben palès que aquest oblit ens amenaça a tots, i encara més en temps de crisi. L'empatia de l'acte fou immensa. S'encomanava. La fragilitat d'aquell públic tocava la fibra i canviava els papers: podien ser el públic, però també eren l'obra. Eren la mateixa escena que davant seu es representava.

En acabar, els joves actors i actrius van obrir un fòrum amb els assistents. Uns i altres s'hi havien trobat reflectits. S'havia travessat un mur invisible: la distància que ens separa dels desposseïts, històricament insalvable, s'havia tirat a terra com si res, i ho havien fet uns vailets que tot just... comencen? S'havien trobat dues marginacions: la que pateix la gent que viu al carrer i la que pateixen els joves. Increïblement enriquidores, doncs, aquesta connexió i aquest acte de solidaritat mútua, que ens està dient que els joves també se senten desposseïts i que se senten solidaris amb els oblidats de la societat. I ens està dient més encara: que la gent que viu al carrer pot ensenyar-nos moltes coses, entre altres que també poden ser solidaris com qualsevol.

El que segueix són transcripcions d'algunes frases del debat: «La gent no s'imagina com n'és de fàcil acabar al carrer, i et menyspreen»; «Si vius al carrer, el teu permís de treball és com paper mullat; imagina't si tens dolences o impediments físics»; «Al jovent també li costa trobar feina. El banc no et dóna el préstec si no té la seguretat absoluta que farà negoci amb els teus esforços. Et demanen molts avals»; «Amb feines precàries no et pots permetre independitzar-te»; «Com a jove sembla que no

tinguis dret a feines ben remunerades. Hi ha una explotació encoberta dels joves».

L'obra de teatre *27 negre* es va representar dins el Festival de Teatre Juvenil de Tema Social i de l'Oprimit. La funció va tenir lloc, per al públic en general, a la Rambla de Girona el passat 3 de juliol, juntament amb el treball del grup alemany Chaoten. El grup 27 Negre el formen nois i noies de l'IES Vicens Vives, amb la direcció de Ferran Joanmiquel, professor de l'escola de teatre El Galliner i membre de la companyia Kilalia, impulsora del projecte. El director va bastir el text de l'obra a partir de gags i improvisacions dels alumnes. Ells mateixos van triar el tema espontàniament fa nou mesos, i del no-res han anat desenvolupant un seguit de situacions i encontres.

Joanmiquel comenta que realment ha vist créixer i madurar aquests nois i noies en el decurs dels assaigs. La figura de la cantant Edith Piaff (que en la infància havia viscut al carrer, demanant almoïna i explotada pel seu propi pare) ha estat un referent a l'hora de vehicular el projecte. Una de les joves actrius diu, en referència a les situacions que reflecteix *27 negre*: «Tot això no se soluciona d'un dia per l'altre; cal fer-ho de mica en mica. Només caldria canviar una mica el xip».

La companyia Kilalia també va començar el curs passat a representar l'obra de teatre-fòrum *Tretze* a diferents instituts i centres oberts de les comarques gironines per tal de fer visibles les actituds d'abús que es poden donar en la relació de parella.

Jordi Vergés